

Wensen en bedenkingen concept-RES Twente

Aanpak RES

De colleges van de veertien Twentse gemeenten, Gedeputeerde Staten en het DB van het waterschap stellen onder embargo tot 16 april de concept-RES Twente vast en maken hem daarna publiek. Elk college legt deze concept-RES voor aan de raadsleden in de eigen gemeente met de vraag of de fracties en/of afzonderlijke raadsleden hun wensen en bedenkingen bij dit concept-RES willen geven.

De binnengekomen wensen en bedenkingen van alle fracties worden per gemeente, provincie of waterschap gebundeld. De colleges, GS en DB sturen de binnengekomen wensen en bedenkingen, al dan niet met een eigen reactie daarop, naar de RES Twente voor doorgeleiding naar het Nationaal Programma RES uiterlijk op 1 juni 2020. Al deze informatie is na 1 juni openbaar en voor iedereen beschikbaar.

Zoals bekend voorziet de RES-aanpak daarna in een doorrekening en reactie van het Nationaal Programma RES (uiterlijk 1 oktober). Met deze reactie, de door de Raden ingediende wensen en bedenkingen en andere nieuwe inzichten wordt de RES Twente afgerond. Deze RES 1.0 (vanwege de herijking elke twee jaar, heet deze eerste versie RES 1.0) wordt 1 maart 2021 bij het Nationaal Programma ingediend. Deze RES 1.0 behoeft vooraf de instemming van de Raden, Staten en AB.

Voorstel voor de wensen en bedenkingen i.v.m. Corona

Het is aan de Raden om te bepalen op welke wijze zij tot wensen en bedenkingen komen. We hebben een aantal griffiers kunnen consulteren en zij zijn van mening dat onderstaande mogelijkheid tot het ophalen van wensen en bedenkingen goed zou kunnen worden toegepast in de tijden van Corona. Maar uiteraard is het aan de individuele raden, in samenspraak met hun colleges, of zij van deze mogelijkheid willen gebruikmaken.

Werken met een format heeft als voordeel dat de wensen en bedenkingen van de gemeenteraden en fracties gemakkelijker per thema naast elkaar kunnen worden gelegd. Op die manier ontstaat er bij alle actoren sneller een goed beeld van de strekking en de reikwijdte van de ingediende wensen en bedenkingen.

1. Elk college stuurt met een aanbiedingsbrief de concept-RES Twente aan de raadsleden.
2. De raad krijgt overeenkomstig planning uiterlijk tot en met vrijdag 15 mei de **schriftelijke** mogelijkheid om **wensen en bedenkingen (zijnde geen wensen en bedenkingen in de vorm van een motie overeenkomstig art 169 lid 4 gemeentewet*)** in te dienen. Hiervoor wordt vanuit de RES een "format" aangeleverd zodat deze eensluidend kunnen worden toegevoegd aan het bod richting Nationaal Programma. Fracties en/of raadsleden zijn **eigenstandig** bevoegd om deze wensen en bedenkingen in te dienen en zijn niet afhankelijk van een meerderheid van de gemeenteraad. Voor deze schriftelijke wijze van werken hoeft dus geen vergadering plaats te vinden.
3. De binnengekomen wensen en bedenkingen worden samengevoegd en ter beschikking gesteld aan het College met een afschrift aan alle raadsleden.
4. Het College stuurt de binnengekomen wensen en bedenkingen, al dan niet met een eigen reactie daarop naar de RES Twente voor doorgeleiding naar het Nationaal Programma RES uiterlijk op 1 juni 2020. Deze informatie is vanaf dat moment openbaar beschikbaar.

*Artikel 169 gemeentewet

4. Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat **de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.**

Wensen en bedenkingen bij de concept-RES Twente d.d. 15 april 2020

Vanuit de gemeenteraad van: Hof van Twente

Ingediend door of namens de raadsfractie: D66 Hof van Twente

Naam indiener: Alice Olde Reuver of Briel, fractievoorzitter

Datum indiening: 10 mei 2020

No	Onderwerp Concept-RES	Bij blz.	Wens of bedenking
1	Samenvatting (inhoud) <ul style="list-style-type: none"> • Twents bod • Wind en zon • Ambitie warmte 	4-5	<ul style="list-style-type: none"> • Het Twentse bod: 2^e alinea:voornemen in beeld bij 13 van de 14 gemeenten. 1 gemeente niet??? • Er staat “wordt ruimte geboden voor zonneweiden”. Provincie stelt ook scherpere voorwaarden om landschap te beschermen. Zonneparken hebben een negatieve invloed op het landschap, bij voorkeur bundeling met bestaande landschapsverstorende elementen, hierover iets opnemen? Naast voorkeur voor zon op dak? • “Nieuw voor Twente: voornemen voor windturbines. Wens: vooral ook kijken naar mogelijkheden op industrieterreinen + mogelijkheden voor kleine turbines op het platteland (dorpsmolen goed idee!) • “Zonnevelden op land (en waar mogelijk op water)”: vraag is of zonnevelden op water wenselijk zijn, nog veel onduidelijkheid m.b.t. natuur zowel onder als boven water. Wordt nog onderzoek naar gedaan. Windmolen met dezelfde opbrengst heeft waarschijnlijk veel minder impact op de leefomgeving. • Participatie en gemeentelijke beleidsontwikkeling: participatie en borging in gemeentelijk beleid enorm belangrijk voor slagen van de RES: ook voor een gemeente als Hof van Twente waar al een gemeentelijk beleidskader, een routekaart Hof van Twente energieneutraal in 2035 is. (Deze moet wel geactualiseerd) Participatie van belang, ook m.b.t. ambities omliggende gemeenten. Door corona-crisis wel probleem, nog onduidelijk wanneer weer bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd. • Belangrijk dat onze inwoners kunnen participeren en voordeel hebben van de energietransitie. Vooral ook zij met een kleine beurs.
2	Samenvatting (proces) <ul style="list-style-type: none"> • Participatie • Wat heeft RES nodig • Vervolgstappen 	7	<ul style="list-style-type: none"> • Participatie was idealiter al veel eerder opgestart, wordt nu extra vertraagd door de corona-crisis. Onze inwoners moeten worden meegenomen in de enorme opgave waar we voor staan. Belangrijk dat inwoners van de verschillende gemeenten op dezelfde wijze worden geïnformeerd. Zijn er regionale communicatieproducten beschikbaar, die als basis kunnen worden gebruikt? • Staat dat de startnota door 12 gemeenten is vastgesteld en door 2 vka. Maar bij HVT moet deze nog ter besluitvorming in de raad. Staat pas gepland voor het najaar.
3	Verdeling gemeenten	10-11	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage Hof van Twente is relatief wel erg bescheiden. Uitgangspunt bij dit bod was 30%. De gemeenteraad heeft uitgesproken dat dit veel te weinig ambitieus is en verhoogd dient te worden, in lijn met onze routekaart Hof van Twente Energieneutraal in 2035. Graag ook * bij Hof van Twente. Ook hier geldt: Voor Hof van Twente is de eigen routekaart Hof van Twente Energieneutraal 2015 leidend voor het bod in de RES. Het in de concept RES opgenomen bod is onder voorbehoud van het besluit van de raad (en zal naar waarschijnlijkheid hoger uitvallen) • (Plannen voor windturbines op grens met Borne worden geheel genegeerd. Zijn nog niet officieel aangevraagd, maar plan is er wel. Als we dit nu niet opnemen geven we dit initiatief ook geen enkele kans meer?)
4	1.1. Elektriciteit	12-13	<ul style="list-style-type: none"> • Systeemefficiëntie + kosteneffectiviteit worden nog doorgerekend, resultaten nog niet klaar. Wanneer dan wel? Wordt dit t.z.t. dan alnog hierin opgenomen?
5	1.2. Warmte	14-15	<ul style="list-style-type: none"> •
6	2.1. Bouwstenen <ul style="list-style-type: none"> • 1. Zon op dak • 2. Dorpsmolen • 3. Concentratie • 4. Rijkswegen • 5. Twentse Kracht • 6. Verdienmodel • 7. Warmtenet • 8. Biomassa en -gas • 9. Warmte platteland • 10. Aqua- en geothermie 	17-31	<ul style="list-style-type: none"> • Pag. 16: verduurzamen eigen huis en bedrijf: Er wordt gesteld dat dit zeker meehelpt aan de opgave waar Twente voor staat, maar niet is beschreven. Graag meer aandacht, ook voor energiebesparing. Is bekend hoeveel inwoners al zelfvoorzienend zijn / zonnepanelen hebben? En als een buurt gezamenlijk zonnepanelen aanschaf, kan het dan wel meetellen? <ul style="list-style-type: none"> • 1. Zon op dak: als autonome ontwikkeling wordt slechts 5% gerealiseerd, RES gaat uit van 30% van de daken. Aandachtspunt: nog hele weg te gaan om dit voor elkaar te krijgen. • 2. Dorpsmolen: goede beschrijving m.b.t. landschappelijke kwaliteit. Graag ook aandacht voor mogelijkheid op industrieterreinen. • 3. Grootchalige wind en zon: er wordt gesproken over concentratiegebieden / zoekgebieden. Als Raad zijn we onvoldoende geïnformeerd om dit zo op te kunnen

No	Onderwerp Concept-RES	Bij blz.	Wens of bedenking
			<p>nemen in deze concept RES. Waar liggen deze zoekgebieden? Wie bepaalt uiteindelijk of hier grootschalige wind/zon komt? Is er een kaart beschikbaar?</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. Wind en zon langs Rijkswegen: prima, lijkt kansrijk, waarschijnlijk ook veel draagvlak voor. Zonnepanelen in geluidswal of op grond. Aandachtspunt: mogelijkheid participatie inwoners in deze projecten. Kan hierover iets worden opgenomen? • 5. Twentse Kracht: pro-actief verbinden: prima • 6. Lokale verdienmodellen: op zich prima. Als financieel voordeel wordt ook genoemd dat landbouwgrond met zonnepanelen of windmolens 5 tot 10x zoveel oplevert. Svp oppassen met zon op landbouwgrond: dit neemt veel te veel ruimte in, en gaat ten koste van agrarische grond, die ook hard nodig is. En ten koste van het landschap. Bij voorkeur geen zon op landbouwgrond. En dus bij voorkeur ook niet op deze manier als verdienmodel vermelden. Belangrijk dat positie van mensen in het buitengebied is gewaarborgd, niet onevenredig lasten ervaren, het moet juist voor hen voordeel met zich mee moeten brengen (en niet alleen voor de grondeigenaren) • 7. Warmtenet: n.v.t. voor Hof van Twente? Of toch wel? Delden ligt niet zover van Twente, toch mogelijkheden? • Bio-massa en -gas: maatschappelijke discussie over bio-massa? Mogelijk inkrimping veestapel: wat betekent dat voor biogas? Veestapel in stand houden voor biogas lijkt ook niet echt de bedoeling
7	2.2. Overige bronnen	33	•
8	2.3. Infrastructuur	33-35	•
9	2.4. Ruimtelijke kaders	37	•
10	3. Proces en analyse	40-43	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale bijeenkomsten gemeenteraden: als raadslid zijn we op dit moment wel minimaal op de hoogte. Kan dit anders worden georganiseerd? Is een duurzaamheidsraad zoals in West Overijssel een idee? • Participatie: aandacht voor gehele RES, ook omliggende gemeenten
11	4.1. Van concept naar RES	46-47	<ul style="list-style-type: none"> • “Elke gemeente heeft haar eigen aandeel opgenomen in een gemeentelijk plan, dat is vastgesteld door de gemeenteraad”. Voor Hof van Twente betekent dit dat ons bod nog in lijn moet worden gebracht met de huidige routekaart Hof van Twente energieneutraal in 2035 • Een aantal gemeenten zal in 2020 een paar gebieden aanmerken als zoekgebied” Welke zijn dat? Wat betekent dat evt. voor Hof van Twente? Wie bepaalt dat gemeenten zoekgebieden aanwijzen? Bij raadsleden is te weinig over bekend om dit zo in de RES op te nemen. • Pag. 48: Twente maakt afspraken over de gezamenlijke aanpak op aantal punten.....dan volgt hele lijst punten. Hoe worden de gemeenteraden daarin betrokken?
12	4.2. Vragen aan het Rijk	48-49	<ul style="list-style-type: none"> • 49: 14 mei kan niet doorgaan. We missen als gemeenteraad nogal wat informatie. Participatie inwoners is nu ook lastig i.v.m. de Corona crisis. In najaar uitwerken van deze concept RES: nog onduidelijk of dat gaat lukken
13	Overig / algemeen		<ul style="list-style-type: none"> • Mooie duidelijke opzet. Complimenten. • Communicatie/participatie is wel belangrijk aandachtspunt. Als Raad zijn we ook veel te weinig betrokken. Twenteraad misschien niet zo geschikt hiervoor, te groot? Duurzaamheidsraad met fractiespecialisten evt. alternatief? Op korte termijn moet worden voorzien in het beter betrekken van de gemeenteraden, zodat we bij het vaststellen van deze RES medio 2021 een juiste beslissing kunnen maken. Het nu te doorlopen traject was vooral bestuurlijk, de huidige schriftelijke ronde geen correct democratisch proces. • Voor inwoners belangrijk dat ze kunnen participeren en hun voordeel kunnen halen uit de energietransitie. Dit moet worden geborgd. En wellicht is een regionaal energienetwerk langs de A1, waar de inwoners van de verschillende gemeenten van kunnen profiteren ook een goed idee? • Bod van Hof van Twente is te weinig ambitieus. Wordt nog aangepast • Inpassing in het landschap van grootschalige energie opwekking is punt van zorg.